

”Läs för mig!”
kapprumsbibliotek i förskolan

Mobila bibliotek

Falkenberg 2014-08-16

Vilka är vi?

Helena Ahlgren

Leg. logoped

Kärnhuset

helena.ahlgren@halmstad.se

Ulrika Thorbjörnsson

Barnbibliotekarie

Stadsbiblioteket Halmstad

ulrika.thorbjornsson@halmstad.se

Karolina Larsson

Leg. logoped

Kärnhuset

karolina.larsson@halmstad.se

Tove Carlsson

Barnbibliotekarie

Stadsbiblioteket Halmstad

tove.carlsson@halmstad.se

Erica Eklöf

Specialpedagog

Kärnhuset

erica.eklof@halmstad.se

Bakgrund

- Larm från pedagoger i förskolan januari 2013
- Förfrågan till biblioteket om samarbete
- Tvärprofessionellt – stora vinster. Inblandning av specialpedagog.
- Möte med alla berörda OCH chefer.
- Vi skapade en modell med nätverk/fortbildning och kapproomsbibliotek

Syfte

Att ge föräldrar kunskap om högläsningens betydelse för barns språkutveckling, skolprestationer och livsvillkor, och därmed motivera och öka antalet föräldrar som läser regelbundet för sina barn. Vi ville också inspirera pedagoger i förskolan att arbeta med högläsning och boksamtal.

Högläsning i hemmen uppges minska

Föräldrar som högläser för sina barn uppges nu ha minskat dramatiskt. Det hävdas i en undersökning som Läsrörelsen genomfört tillsammans med barnkulturhuset Junibacken i Stockholm.

Välkommen till SvD. Du har hamnat på den här sidan via **Google**.

Sök fler artiklar om [högläsning i hemmen](#) på SvD.se [Till SvD:s startsida](#)

23 april 2012 kl 11:02 , uppdaterad: 23 april 2012 kl 11:08

Undersökningen visar att 35 procent av Sveriges föräldrar läser dagligen för sina barn. Ytterligare 30 procent läser flera gånger i veckan men inte varje dag för sina barn.

Det finns ingen direkt jämförbar statistik men tidigare har Mediemätning i Skandinavien mätt 3-8-åringars massmedie- och kulturanvändning och vid den sista undersökningen 2003 var siffran 74 procent kring andelen barn som fick böcker lästa för sig en genomsnittlig dag. Vid den första mätningen 1984 var motsvarande siffra 80 procent. Då var även lästiden den dubbla, en halvtimme i stället för en kvart som var fallet 2003.

Den senaste undersökningen är gjord av Yougov och bygger på cirka 1000 intervjuer med föräldrar med barn i åldern 0-9-år.

 Rekommendera 15

 Tweeta 1

Kopiera sidans adress

 2 blogginlägg

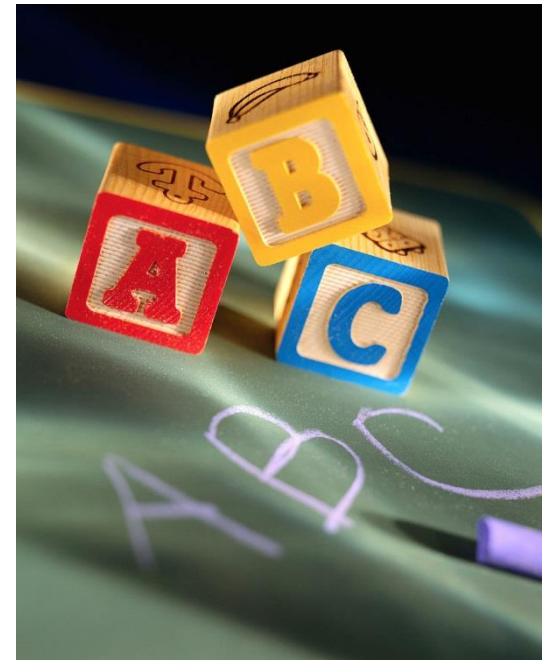

Högläsning i hemmen minskar

- 1984 läste 80 % av föräldrarna för sina barn ca 30 minuter/dag
- 2003 läste 74 % av föräldrarna för sina barn. Lästiden hade dock halverats till ca 15 minuter/dag
- 2012 är siffran nere ca 35 % föräldrar som läser dagligen för sina barn

Förebyggande och tidiga insatser

- Språklig stimulans, bygga ordförråd och god språklig grund
- Bygga positiv relation till skriftspråket
- Positiv självbild; läsarnas klubb
- Motivation
- Tidigt fokus på reflekterande samtal för att bygga läsförståelse
- Engagera föräldrar och ge dem redskap att påverka barnens språk, skolprestationer och livsvillkor
- Betona läsningens roll på förskolan, utbilda pedagoger i att hålla boksamtal

Nätverk

- Sjunkande resultat i läsförståelse (nationella prov, PISA, PIRLS)
- Halmstad: 25% pojkar och 13% flickor når inte målen i läsförståelse i år 9 (2012)
- ”Boksamtal och textförståelse i förskolan”
- Frivilliga anmälningar – kö direkt. Sanktionerat av förskolecheferna.
- 4 tillfällen à 3 timmar
- På stadsbiblioteket
- Logoped och specialpedagog ger fakta, teori om språk-, läs- och skrivutveckling, bildpromenader, boksamtalsmodeller, kartläggning av läsmiljön på förskolan o.s.v.
- Barnbibliotekarier ger tips om böcker som är bra att samtala kring, även för små barn i förskolan. Bokprat – modeller högläsning och samtal. Inspiration och trender, t.ex. debatten om censur.
- Kunskap om olika typer av böcker, flerspråkig litteratur m.m.

Kapprumsbibliotek – Hur går det till?

- Från projekt till permanentad lösning.
- Villkor: Pedagoger deltar i fortbildning kring boksamtal och textförståelse.
- Föräldrarna fyller i enkät om läsvanorna i hemmet.
- Ca 60-80 böcker placeras i kapprummet på förskolan.
- Informations-/Inspirationsträff på förskolan.
- Föräldrar och barn kan låna böcker i kapprummet under ca fyra månader. Pedagogerna kan jobba med böckerna på dagtid.
- Krav på fin skyltning av böckerna.
- Ny enkät efter avslut av projekt
- 15-30 avdelningar igång samtidigt.
- Kostnad max 4000:- per avdelning.
- BUF ingen budget - Rotary
- Vt 2014: Prenumeration på kapprumsbibliotek
- 1000:-/år och avdelning
- Förskolan hämtar och lämnar böckerna

Utmaningar

- Få föräldrarna till förskolan på informationsträffen.
- Kulturella krockar i kommunikation och synsätt.
- Begränsad tillgång till flerspråkig litteratur.
- Kräver mycket engagemang hos pedagoger och förskolechef.
- Hålla i och hålla ut – en kedja av peppning
Kärnhuset/biblioteken – förskolan – föräldrarna.
- Arbets sättet är krävande, kvällsjobb och mycket administration kring böckerna. Det krävs eldsjälar.

Slutsatser

- Samarbetet mellan professioner är en framgångsfaktor.
- Kapproomsbibliotek *i kombination med information och fortbildning* är en möjlig väg att gå för att öka föräldrars motivation att högläsa.
- Det är för tidigt att säga om barnens läsförståelse förbättras av insatserna. Kvantitet och kvalitet.
- Generellt sett mycket positiva föräldrar - tillgängligheten till böcker har förbättrats avsevärt.
- Chefernas engagemang är viktigt!

Tack för att ni lyssnade!

Projektet "Läs för mig!" ger barn och vårdnadshavare nära tillgång till varierad, genomtänkt och flerspråkig barnlitteratur genom att ett kapprumsbibliotek placeras på förskolan. Genom ett enkelt utlåningssystem kan sedan barn och föräldrar låna hem böcker vid hämtning och lämning.

Bokens titel:

När du lånar boken skriv ditt barns namn nedan och lägg lappen i ditt barns fack.

Boken har lånats av:

Projektet inleds med ett föräldramöte där bibliotekarie, logoped, modersmåslärare och specialpedagog presenterar projektet. Logoped, specialpedagog och modersmåslärare berättar kort om barns språkutveckling och läsandets betydelse och bibliotekarien inspirerar genom att bokprata om några av de böcker som finns i kapprumsbiblioteket. För att projektet ska vara tillgängligt för alla barn och föräldrar finns informationsmaterialet översatt till alla de språk som representeras på deltagande förskolor.

Uppföljning & utvärdering

Projektet följs upp och utvärderas genom enkäter och intervjuer som genomförs vid uppstart och avslut. Två förskollärostudenterna vid Högskolan i Halmstad har under hösten 2013 bearbetat insamlad data, vilket mynnat ut i ett examensarbete. Syftet med enkäten och uppsatsen är att visa på projektets eventuella effekter på barns och föräldrars gemensamma läsande.

DN Kultur 28:e maj 2013

Bibliotekslånen minskar

Digitala lånen ökar Men den fysiska utlåningen på landets bibliotek minskar. Utlånen av barnböcker har minskat med en halv miljon.

PUBLICERAD 28 MAJ 2013 - 11:49 – UPPDATERAD 30 MAJ 2013 - 13:57

Färre barnboksutlån och fysiska besök

Under förra årets minskade också utlånen av barnböcker med en halv miljon lån. Trots att barn och unga är en prioriterad grupp.

– Allt fler barn får längre till biblioteket och barn läser allt mindre. Det är bedrövtligt, säger Niclas Lindberg.

Även de fysiska besöken till biblioteken har minskat, under förra året tappade biblioteken 2 miljoner besök.

<http://www.svt.se/kultur/bok/bibliotekslanen-minskar>

Språkutveckling

(Bloom & Lahey 1978 med tillägg av Bruce 2006)

